

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obdo/51/2016
Identifikačné číslo spisu:	3112222006
Dátum vydania rozhodnutia:	24.08.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:3112222006.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: FORESPO TN a.s., so sídlom Súvoz 1, 911 32 Trenčín, IČO: 45 573 751, zastúpeného AKK Advokátska kancelária Kubínyiová s.r.o., so sídlom Piaristická 9, 911 01 Trenčín, IČO: 36863891, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Denisa Kubínyiová, proti žalovanému: Arkádia TN, a.s., so sídlom Pod Sokolice 1/6673, 911 01 Trenčín, IČO 36 321 699, zastúpenému AK JUDr. Eckmann, s. r. o., so sídlom Mierové námestie 14, 911 01 Trenčín, IČO: 47 241 110, v mene ktorej koná ako konateľ a advokát, JUDr. Ivan Eckmann, o zaplatenie 52.500,- Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trenčín, pod sp. zn. 36Cb/45/2013, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 20. apríla 2016, č. k. 8Cob/107/2014-93, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a .

II. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín rozsudkom zo dňa 23. októbra 2013, č. k. 36Cb/45/2013-65, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 52.500,- Eur s 0,05 % denným úrokom z omeškania zo sumy 7.500,- Eur odo dňa 15.01.2012 do zaplatenia, zo sumy 7.500,- Eur odo dňa 15.02.2012 do zaplatenia, zo sumy 7.500,- Eur odo dňa 15.03.2012 do zaplatenia, zo sumy 7.500,- Eur odo dňa 19.04.2012 do zaplatenia, zo sumy 7.500,- Eur odo dňa 18.05.2012 do zaplatenia, zo sumy 7.500,- Eur odo dňa 20.06.2012 do zaplatenia, zo sumy 7.500,- Eur odo dňa 19.07.2012 do zaplatenia, náhradu súdneho poplatku za návrh v sume 3.150,- Eur a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 2.356,70 Eur, na účet právneho zástupcu žalobcu AK HUŇADY s.r.o., do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že dňa 11.10.2011 uzavrel žalobca ako prenajímateľ so žalovaným ako nájomcom Nájomnú zmluvu (ďalej len „Zmluva“), zmluvu o budúcej kúpnej zmluve a zmluvu o zriadení vecného bremena, ktorej predmetom, okrem iného, bol nájom

nehnuteľností špecifikovaných v čl. II bode 1 uvedenej Zmluvy. Podľa čl. V bodu 1 Zmluvy sa žalovaný zaviazal platiť dohodnuté nájomné v sume 6.250,- Eur bez DPH za každý, aj začatý mesiac nájmu. Žalovaný doteraz neuhradil žalobcovi nájomné spolu v sume 52.500,- Eur a nakoľko sa žalovaný dostal do omeškania, súd žalobcovi priznal aj úroky z omeškania.

3. Krajský súd v Trenčíne, ako súd odvolací, na odvolanie žalovaného, napadnutým rozsudkom zo dňa 20. apríla 2016, č. k. 8Cob/107/2014-93, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil s tým, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 641,- Eur na účet právneho zástupcu AK HUŇADY s.r.o., a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že odňatie možnosti konať pred súdom v dôsledku nedoručovania jednotlivých písomností namietané žalovaným v odvolaní nepovažuje za dôvodné.

4. Odvolací súd skonštatoval, že žalovanému boli súdom prvej inštancie riadne doručované všetky súdne písomnosti vrátane predvolaní na pojednávania na adresu jeho sídla zapísaného v obchodnom registri, prostredníctvom pošty alebo polície, a to v súlade s ust. § 45 ods. 1 O. s. p., v zmysle ktorého súd doručuje písomnosť sám alebo poštou, pričom písomnosť môže doručiť aj prostredníctvom súdneho exekútora, orgánu obce alebo príslušného útvaru Policajného zboru a v prípadoch ustanovených osobitným predpisom aj prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky. Z ust. § 48 ods. 2 O. s. p. vyplýva, že ak nie je možné doručiť písomnosť právnickej osobe na adresu jej sídla uvedenú v obchodnom registri alebo v inom registri, v ktorom je zapísaná, a jej iná adresa nie je súdu známa, písomnosť sa považuje po troch dňoch od vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručenú, a to aj vtedy, ak ten, kto je oprávnený konať za právnickú osobu, sa o tom nedozvie.

5. Odvolací súd uviedol, že zo spisu je zrejmé, že sa súd prvej inštancie snažil o doručovanie všetkých písomností žalovanému na adresu sídla (nakoľko súdu nebola známa iná adresa žalovaného), a to nie len prostredníctvom pošty, ale aj formou polície, avšak bezúspešne. Postup súdu prvej inštancie odvolací súd posúdil ako v súlade so zákonom, keď vychádzal v zmysle ust. § 48 ods. 2 O. s. p. z tzv. domnienky (fikcie) doručenia písomností žalovanému a tiež konal v súlade s ust. § 101 ods. 2 O. s. p., keď vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti, pričom prihliadol na obsah spisu a dovtedy vykonané dôkazy. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd skonštatoval, že žalovanému nebola postupom súdu prvej inštancie odňatá možnosť konať pred súdom, preto nebol ani daný dôvod na zrušenie napadnutého rozsudku podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p.

6. Proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že v konaní mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, a preto považuje napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvej inštancie za celkom nesprávny a nezákonný. V súvislosti s fikciou doručenia žalovaný tvrdí, že súd prvej inštancie mal vedomosť o výhrade odnášky, z čoho vyplýva, že žalovaný si pre neho určené poštové zásielky vyzdvihuje osobne na pošte prostredníctvom na to splnomocnenej osoby. Vzhľadom na uvedené žalovaný zastáva názor, že doručovanie prostredníctvom príslušného útvaru Policajného zboru bolo tak celkom nezákonné. Podľa žalovaného mal súd prvej inštancie povinnosť doručovať zásielky spôsobom v súlade s výhradou odnášky, pričom akýkoľvek iný postup zo strany súdu prvej inštancie mal za následok odňatie možnosti žalovanému konať pred súdom. Podľa názoru žalovaného pre aplikáciu ust. § 48 ods. 2 O. s. p. nebola splnená podmienka pre fikciu doručenia, a to iná adresa ako sídlo spoločnosti nebola súdu známa. Avšak z priebehu konania ako aj zo súdneho spisu je zrejmé, že „iná adresa“ pre účely doručovania písomností žalovanému bola súdu prvej inštancie jednoznačne známa práve s ohľadom na preukázateľne dojednanú výhradu odnášky medzi žalovaným a Slovenskou poštou, a.s. Okrem iného žalovaný poznamenal, že v jeho prípade sa nejedná adresáta, ktorý je neznámy, a na adrese sídla uvedenej v obchodnom registri je možné mu doručiť písomnosti, čo potvrdzuje doručenie platobných rozkazov v konaniach sp. zn. 36Rob/391/2012, 37Rob/117/2013, 38Cb/75/2014, 39Rob/434/2012. Vzhľadom na vyššie uvedené žalovaný v dovolaní žiadal, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

7. K dovolaniu žalovaného sa žalobca nevyjadril.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [ust. § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalovaný zastúpený v súlade s ust. § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ust. § 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (ust. § 447 písm. c/ C. s. p.).

9. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 01.07.2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ust. § 470 ods. 2 C. s. p. (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované), a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle ust. § 236, ust. § 237 ods. 1 a ust. § 239 O. s. p.

10. Podľa ust. § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

11. Podľa ust. § 239 ods. 1 O. s. p. je dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a) odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b) odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdneho dvoru Európskych spoločností (ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

12. Podľa ust. § 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

13. Podľa ust. § 239 ods. 3 O. s. p., ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, súdnych poplatkoch, oslobodení od súdnych poplatkov, prerušení alebo neprerušení konania, poriadkovej pokute, o znaleckom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

14. Dovolaním napadnuté uznesenie nevykazuje znaky žiadneho z rozhodnutí podľa ust. § 239 O. s. p., prípustnosť dovolania preto z uvedených ustanovení nemožno vyvodiť.

15. Dovolací súd sa neobmedzil iba na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa ust. § 239 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné i podľa ust. § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou z uvedených procesných väd (ide o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a rozhodovanie vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát).

16. Žalovaný procesné vady konania v zmysle ust. § 237 ods. 1 písm. a/ až e/, g/ O. s. p. nenamietal a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo.

17. S prihliadnutím na obsah dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na to, či sa v konaní vyskytla vada podľa ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., tak ako to tvrdí vo svojom dovolaní žalovaný.

18. Vadou konania, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. je taký závadný procesný postup, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ustanovenie § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Napríklad môže ísť o právo podať, predniesť (doplniť) svoje návrhy, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci.

19. K odňatiu možnosti konať pred súdom podľa ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. podľa žalovaného došlo tým, že súd prvej inštancie nedoručoval žalovanému písomnosti zákonným spôsobom, a to s prihliadnutím na vedomosť súdu prvej inštancie o výhrade odnášky žalovaného. Podľa žalovaného nebola splnená jedna zo zákonných podmienok pre fikciu doručenia a to, že súdu nebola známa žiadna iná adresa okrem sídla spoločnosti zapísaného v obchodnom registri.

20. Písomnosť sa považuje za doručenie náhradným spôsobom, ak takejto osobe nie je možné doručiť písomnosť na adresu jej miesta podnikania uvedenú v obchodnom alebo inom registri, a ak iná adresa nie je súdu známa. Uvedené zákonné predpoklady náhradného doručenia musia byť splnené súčasne. Písomnosť sa považuje za doručenie po troch dňoch od vrátenia nedoručenej zásielky súdu. To platí aj vtedy, ak sa osoba o tom nedozvie. Treba zdôrazniť, že splnenie predpokladov pre možnosť prejednať vec v neprítomnosti účastníka musí súd skúmať veľmi dôsledne, pretože jeho nesprávny postup v tomto smere môže mať za následok porušenie základného práva účastníka vyplývajúceho z čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, a to práva na verejné prejednanie veci v jeho prítomnosti. Musí pritom rešpektovať zásadu spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov vyplývajúcu z citovaného ust. § 1 O. s. p. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17. decembra 2013, sp. zn. 6MCdo/32/2012)

21. Ustanovenie § 48 ods. 2 O. s. p., ale ani iné ustanovenie bližšie nešpecifikuje, v ktorých prípadoch je potrebné vychádzať z toho, že písomnosť doručiť nie je možné. Vzhľadom na závažnosť písomností doručovaných do vlastných rúk, je potrebné vychádzať z toho, že zmyslom zákonnej úpravy doručovania týchto písomností je to, aby takéto zásielky boli skutočne adresátovi doručené. Iba výnimočne by malo dôjsť k situácii, že sa vychádza z fikcie doručenia uvedenej v ust. § 48 ods. 2 O. s. p. Preto pri doručovaní písomností právnickej osobe, určených do vlastných rúk, je potrebné, aby doručovateľ vhodným spôsobom preveril, či písomnosť skutočne nie je možné doručiť. Za tým účelom môže napr. pokúsiť sa o opakované doručenie, pričom môže urobiť vhodné opatrenie, aby opakované doručenie bolo úspešné a fikciu doručenia je nutné posúdiť podľa ust. § 48 ods. 2 O. s. p., ktorá nastáva po troch dňoch od vrátenia nedoručenej zásielky súdu. (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25. októbra 2007, sp. zn. 1ObdoV/10/2007)

22. Prvostupňový súd všetky písomnosti, predvolanie na pojednávanie, ako aj rozsudok doručoval v súlade s ust. § 48 O. s. p. Žalovaný predvolanie na pojednávanie dňa 28.08.2013 v sídle spoločnosti zapísanom v obchodnom registri neprevzal, písomnosť bola súdu poštovým úradom vrátená dňa 20.08.2013 ako nedoručená. Opätovné predvolanie na pojednávanie dňa 23.10.2013 bolo doručované cestou príslušného útvaru Policajného zboru, ktorý oznámil, že zásielku nebolo možné doručiť, nakoľko „na adrese (uvedenej v obchodnom registri) predmetná firma nikdy nesídlila“. Zásielka bola súdu vrátená dňa 18.10.2013. Vznikla tu fikcia doručenia podľa ustanovenia § 48 ods. 2 O. s. p. v znení účinnom od 01.01.2002. Podľa tejto zákonnej úpravy účinnej v čase doručovania písomnosti bol súd prvého stupňa oprávnený postupovať a na daný prípad aplikovať citované ustanovenie.

23. Podľa ust. § 45 ods. 1 O. s. p. súd doručuje písomnosť sám alebo poštou. Súd môže doručiť písomnosť aj prostredníctvom súdneho exekútora, orgánu obce alebo príslušného útvaru Policajného zboru a v prípadoch ustanovených osobitným predpisom aj prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“).

24. Podľa ust. § 48 ods. 1 O. s. p. písomnosti, ktoré sú určené orgánom alebo právnickým osobám, doručujú sa pracovníkom oprávneným za orgány alebo právnické osoby prijímať písomnosti. Ak ich niet, doručuje sa písomnosť, ktorá je určená do vlastných rúk, tomu, kto je oprávnený za orgán alebo právnickú osobu konať, ostatné písomnosti ktorémukoľvek ich pracovníkovi, ktorý písomnosti prijme.

25. Podľa ust. § 48 ods. 2 O. s. p. ak nie je možné doručiť písomnosť právnickej osobe na adresu jej sídla uvedenú v obchodnom registri alebo v inom registri, v ktorom je zapísaná, a jej iná adresa nie je súdu známa, písomnosť sa považuje po troch dňoch od vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručenie, a to aj vtedy, ak ten, kto je oprávnený konať za právnickú osobu, sa o tom nedozvie.

26. V danom prípade je žalovaným právnická osoba. Dovolací súd v rámci jeho rozhodovacej činnosti konštatuje, že sa súd prvej inštancie zásielky určené žalovanému doručoval správne na adresu zapísanú ako sídlo žalovaného evidovanú v obchodnom registri. Vzhľadom na závažnosť písomností, aby takéto písomnosti boli skutočne adresátovi doručené, súd prvej inštancie využil možnosť doručovania cez príslušný útvar Policajného zboru SR, a to na adresu sídla spoločnosti žalovaného (§ 45 ods. 1 O. s. p.). Zo správy obvodného oddelenia Policajného zboru Trenčín (č. l. 52 spisu) vyplýva, že zásielku (predvolanie na pojednávanie dňa 23.10.2013) sa nepodarilo doručiť z dôvodu, že na adrese predmetná firma (žalovaný) nikdy nesídlila. Zásielka sa vrátila na súd prvej inštancie dňa 18.10.2013, kedy po uplynutí 3 dní od vrátenia zásielky bol súd prvej inštancie oprávnený aplikovať fikciu doručenia podľa ust. § 48 ods. 2 O. s. p. Z obsahu spisu je zjavné, že zásielky vrátené poštou súdu, ako nedoručené adresátovi - žalovanému, sa vrátili s poznámkou „zásielka neprevzatá v odbernej lehote“ (č. l. 43, 49).

Zo zásielky vrátenej poštou z uvedeného dôvodu (neprevzaté v odbernej lehote) nemohol sa súd dozvedieť o prípadnej „výhrade odnášky“. Žalovaný v konaní nepredložil žiaden doklad, na základe ktorého by sa súd mohol dozvedieť „o inej adrese“, resp. o doručovaní formou výhrady odnášky. Vzhľadom na vyššie uvedené je námietka žalovaného, o vedomosti súdu prvej inštancie, že si žalovaný poštové zásielky vyzdvihuje osobne na pošte, a preto mal súd prvej inštancie takýmto spôsobom súdne zásielky žalovanému v súvislosti s vyššie uvedeným súdnym konaním aj doručovať, čím došlo vo vzťahu k žalovanému k odňatiu možnosti konať pred súdom, neopodstatnená. Dovolací súd v tejto súvislosti dáva do pozornosti, že žalovaný ostatné zásielky súdu preberal riadne na adrese sídla žalovaného zapísanej v obchodnom registri a to rozsudok súdu prvej inštancie, uznesenie o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov, ako aj rozsudok odvolacieho súdu.

27. Zo spisu preto nevyplýva, že by sa súd prvej inštancie a odvolací súd v prejednávanej veci dopustili porušenia procesných oprávnení žalovaného. Z tohto dôvodu dospel dovolací súd k záveru, že v posudzovanej veci postup súdov nemal za následok výskyt vady podľa ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

28. So zreteľom na vyššie uvedené preto dovolací súd dovolanie žalovaného proti rozsudku odvolacieho súdu podľa ust. § 447 písm. c/ C. s. p. ako procesne neprípustné odmietol.

29. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (ust. § 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (ust. § 262 ods. 2 C. s. p.).

30. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (ust. § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.